

Mey 1621.

80.

TESTAMENT

Van den Coninck Philippus den III. Coninck van
Hispanien/ende Indien/&c.

Met zijne vsterste vvoorden, ende vermaninghen ghe-
sproken tot zijne kinderen.

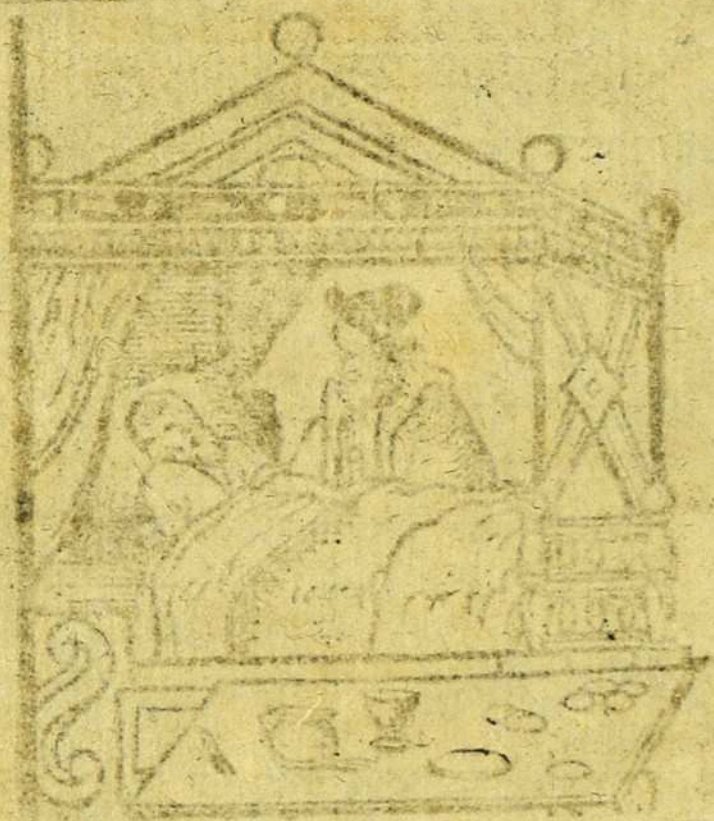
Eerst Gedrukt den 28. Mey 1621.

Handwerpen / By Abraham Verhoeven / op de
Lombærde veste / inde gulde Sonne.

TESTAMENT

...
...
...
...
...
...

...
...
...

Testament vanden Kon-

ninck Philippus den 3. Koninck van Hispanien, Indien &c.

Met syne wterste woorden / ende vermaninghen ghesproken tot zijne kinderen.

Den Coninck Philippus den derden is sieck geworden naer de eerste weke vanden vasten. Dan is gheuesen gheweest / maer niet so. dat groote vermaninghen der voorgaender sieckte / de welke op den xxix Meert is groetelicken vermeerderd geweest. Den Coninck ghevoelden voor al dat het zijne leste sieckte soude wesen. Alsoo dan is voor zijne Majesteyt in alle gheestelijke plaeten seer gheboden / ende zijn Processien gehouden geweest. Den Biechvader is geroepen geweest. In heeft in dien nachte tot dymael Pater Florentia ontboden

4

boden. Den vvelcken is ghekomen met den Pater Prouinciael, medebrenghende het hantschrift vanden Saligen Pater Ignatius, Pater Florentia heeft begonst te spreken vande doot, ende hoe dat syne Majesteit behoorden te stillen sijnen vville inden vville van Godt met groote deuotie, ende contentement van de ghene, die daer vwaren.

Den Koninck heeft gheandtvvoordt, ick vinde my in u seer verbonden Pater Florentia : ic ben bereedt te vergelden, ooc in dese ure die vermanissen ende raden, die vvelke ghy in u Predicatie tot my ghedaen hebt. Den Pater heeft gheantvvoordt. Ic en vvense niet van uvve Majesteit, dan ist sake, dat u Godt ghesontheydt verleene, te letten op die vergeldinghe der goeden, ende straffinghe der quaden. Darenbouen, dat uvve Majesteit midtsgaders ghesondt vvordende, beloue te stichten een Capelle ter eeren van de suuer Ontfanckenisse van die Heylighe Moeder Godts Maria, ende van den Pauste versueken eē definitiue sententie voor die selue.

Hier naer heeft den Koninck gheseyt. En ghedenct u niet Pater Florentia dat ghy op den eersten dach van den Vasten vvaert prekende, dat voor het uytgaen vanden Vasten vvel een mochte van u beste vrienden affsteruen, het vvelc
ick

ic heel tot mijvvaert vvas treckende, ick ben desen vrient vvilt my bystaen. Ick sterue, sal ick ooc salich vvesen?

Naer de welcke vzaghe ende woorden begoft seer droeuich te wesen ende groot achterdencken te hebben van sijn salichendt waer mede sijn seluen keerdende tot sijnen Bichtvader vzaggende en is dit gheen goede forch vuldicheydt die ghy tot nu toe voor mijn ghesontheyt ghetoot hebt? hebdy voor mijn vveluaerdt gheen ander remedien? seght my toch eenige middelen? den Bichtvader hoorzende dusdanighe woorden mepnden dat hy was sprekende vvoor de ghesontheyt des lichaems/ neen sprack den Coninc voor de ghesontheyt mijns siele ende niet mijns lichaems ben sprekende den Pater antwoorde / ick heb mijn deuoort ghe daen ende gheen beter remedie en gheue dan vast betrouvve en hope te stellen in Godt Almachtich.

Ende soo tot meerder gerusticheyt vanden Coninck begoft B. Florentia te verhalen alle die goede werken ende deuchden die den Coninck in het verboorden ende vvoorstaen van onse eligie ghe thoont hadde waerop den Coninc antwoorde hoe gheluckich sou ic vvesen dat ic die 22. jaren die int Gouverneren des Rijcx ouer ghebricht hebbe die selue in een Woestijne ofte Wildernisse gheleest

gheleest hadde, waerop P. Florentia antwoorde
 u Conincklike Majesteit can nu dit selste doen
 al oft ghy een Cloosterlic leuen gheleest hadde,
 leght voor de voeten Christi, u Croone, u Rijk
 u Leuen, ende dat Godt met die liefste sijnen god-
 delijcke wille wilt ghebruccken. Soo doen ick/en-
 de begheerden/ antwoerden den Coninck ende aē-
 sprekende sijnen Vechtvader Godt wilt u loonen
 ende vergelden van desen goeden troost ende con-
 solatie waerom sult vercondighen op D. L. stoel
 als ghy sulc preken u ghehoort te hebben upt mij-
 nen mont dat ick op deser ure belijde. Al dat inde
 Werelt is Adelheyt te wesen ende het Rijk het
 welck int Leuen soet is/ inde doot bitter te wesen.
 Ende hier mede cussende de voeten van 't Cruys
 Christi sprack dese woorden voor dese voeten ben
 ic alremael Stellende so het Rijk als mijn leue.

Maer naer veel Reliquien en beelden van Heylighen
 inde camer ghebrocht worden ende doot de
 puntie van dusdanighe belden ende Reliquien is
 alle sijn achterdencken ende vreesse van sijn salic-
 hent verdweenen / sijn seluen ghevoelende in een
 blijde ghemoet ende gheruste conscientie ende hier
 mede sijnen gheest ghegheuen.

Maer dat hy sijn Sonen eerst hadde gheroepen
 ende die selue vermaent inde welke vermaninghe
 dat

dat staet te noteren was sprekende tot sijnen ouste
 Sone Philippus Prince des Rijcx ghedenckte So-
 ne dat ghy sult steruen ende siet toe dat ghy soo leeft
 dat u niet en rouwe ofre leet sijn gheregeert te heb-
 ben / ghelijcket my nu op deser ure rout / ende leet
 is / sijn eenen vader des Vaderlants ende Jelours
 iuerich voor het ghemeyn weluaert soo doock voor
 de glorie ende Godts eere / ende die iniurie alleen
 wilt vreten ende denckt die u te geschien die Godt
 gheschiet / waer naer terstont hem was gheuende
 eenen gheseghelden brief / sprekende dese woorden /
 Carolus ons Out Grootvader aen mijnen vader
 ende aen v Philippe heeft ghelaten my het Testa-
 ment die welck ick aen u ben larende dat ghy als
 eenen Catholijcken Prins gheert mocht worden
 ende weet dat ghy sult steruen.

Aengaende het Testament is te bemercken dat
 hy niet anders en heeft achterghelaten / dan dat
 goet ende Godvruchtich was / sijne Sonen com-
 manderende de Cloosters die sijn Moeder ghestelt
 oft ghesondeert hadde / principelijck een vrouwe
 Clooster staende te Madzil ende de Collegie der
 Jesuiten staende binuen Solamanken ende doock
 begheert heeft datmen sijn lichaem niet costelijck
 en soude ter aerden draghen / want naerdemael dat
 hy sulcken sondighen Mensch was meynde sijn
 selus

seluē onweerdich met eenighe pompe begraven te worden ende om de ghesedichent begheerde niet datmen sijn Lichaem soude Balsemen.

Ende op dat den nieuwen Coninck soude executeren het gheue dat inden ghesloten brief was beghepen heeft doen arresteren den Hertoch van Ossuna, gaet dock scherpelijck voort inde saecke van Cadron heeft beuolen datter soude gheconfisqueert worden 600. dusent Croonen Jaerlijcx incomende van Duque de Larma ende meer andere dinghen die bekend sijn.

Heeft dock ghemaect dat Pater Florentia soude wesen Biechtvader van Carolus / ende Ferdinandus zijne kinderen.

Alsoo den jonghen Koninck hem vertroock naer een Clooster binten de Stadt om oorsaecke van den Koutwe / soo is het ghebeurt dat het H. Sacrament is ghedraghen tot eenen krancken / waer ouer terstont is den koninck wt zijne Carosse gespronghen / ende is ghevolcht tot den Huse der voozsepde krancken / ende is voorts mede gegaen tot inder Kercken. Nu wederomme in zijne koetsse sitrende heeft gheseyt. Ter goeder uren beghinnē vvy te regneren, aenghesien den eersten vvtganc des Konincx vereert is ghevveest met eenen soo grooten Heere.

J. J. N. S.

V. C. D. W. A.

B 17885 II, 51-80

B 17885: II, 80